

ชื่อผลงาน การพัฒนากระบวนการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อและแผนเผชิญเหตุกรณีไวรัสโคโรนา 2019
สำหรับนายทหรนักเรียนในหลักสูตรของ รร.เสนาณรงค์ กรมแพทยทหารบก

คำสำคัญ COVID-19, IC Team, ATK, SIPOC model, Lean

หน่วยเจ้าของผลงาน คณะกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทยทหารบก

ชื่อ-นามสกุล สมาชิกในทีม

1. พ.ต.หญิง มณฑิรา กริชฐาทิพย์	2. พ.ต.หญิง ชนกนาฏ อาชาวงศ์
3. พ.ต.ภูมิพัฒน์ สมใจ	4. พ.ท.หญิง รัชฎากร ทานาค
5. พ.ท.หญิง ทักษิชา ภูเจริญ	6. พ.ต.หญิง กมลฉัตรชรัญ์ ตัณฑรัตน์
7. พ.ต.วิศรุธ สามสี	8. พ.ต.หญิง ธนยพันธ์ ภิรมย์เจียว
9. พ.ท.หญิงวินิตา ชาตะเมธีกุล	10. พ.อ.ธีรฤทธิ สว่างวารี
11. พ.ท.หญิง ลาวัลย์ สุฤทธิกามล	12. พ.อ. อติสรณ์ ลำเพาพงศ์
13. พ.อ. รัฐพร พัฒนรังสรรค์	

บทคัดย่อ การพัฒนากระบวนการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อและแผนเผชิญเหตุกรณี
ไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับนายทหรนักเรียนในหลักสูตรของ รร.เสนาณรงค์
กรมแพทยทหารบก

ตามที่มีการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 สายพันธุ์โอมิครอนในประเทศไทย ในเดือน ม.ค. - ก.ย.2565 โดยในห้วงเวลาดังกล่าวรร.เสนาณรงค์ กรมแพทยทหารบก (รร.สร.พบ.) ได้จัดการเรียนการสอนให้กับนายทหรนักเรียน (นทน.) 5 หลักสูตรได้แก่ หลักสูตรแพทย์ฝังเข็ม หลักสูตรปฐมนิเทศนายทหรใหม่ หลักสูตรชั้นนายร้อย และ หลักสูตรชั้นนายพัน 2 รุ่น จึงได้พัฒนากระบวนการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อและแผนเผชิญเหตุกรณีมีการติดเชื้อ หรือกลุ่มสัมผัสเสี่ยงสูง ที่สอดคล้องกับนโยบายสาธารณสุขโดยมีกระบวนการที่เกี่ยวข้องได้แก่ การเตรียมการด้านสถานที่ การคัดกรองและรายงานผลการตรวจ ATK ประจำสัปดาห์การสอบสวนโรคกรณีสัมผัสเสี่ยงสูงการส่งผู้ป่วยไปรับการรักษาที่ รพ.พระมงกุฎเกล้าการเตรียมชุดตรวจ ATK และ การติดตามอาการ นทน.ที่กักตัว และเจ็บป่วยเป็นต้น รร.สร.พบ. จึงได้ตั้งคณะกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ รร.สร.พบ. (IC Team) โดยมีการพัฒนากระบวนการโดยใช้แนวคิดของ LEAN และ SIPOC Model ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ขอบเขตในกระบวนการทำงาน (SIPOC)

Suppliers/Providers บุคคลที่เกี่ยวข้อง	Inputปัจจัย ข้อมูล ทรัพยากรที่ใช้	Process จุดเริ่มต้น จุดสิ้นสุด	Outputประโยชน์ ผลผลิต	Customer ผู้ได้รับผลงาน
- รร.สร.พ. <ul style="list-style-type: none"> ● IC Team ● อาจารย์ประจำวิชา/ ดูแลหลักสูตร ● กรมนักเรียน ● แผนกสนับสนุน ● แผนกเตรียมการ ● แผนกประเมินผล - รพ.พระมงกุฎเกล้า - รพ.อานันทมหิดล (การฝึก ภาคสนาม)	- ห้องเรียน ห้องรับประทาน อาหาร ห้องพัก - แบบคัดกรองประจำสัปดาห์ - แบบคัดกรองสัมผัสเสี่ยงสูง -แบบติดตามอาการประจำวัน ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง -ชุดตรวจ ATK - เจลแอลกอฮอล์ -การดูแลความสะอาด -การเก็บขยะ	จุดเริ่มต้น:เมื่อ เริ่มเปิด การศึกษาแต่ ละหลักสูตร จุดสิ้นสุด: เมื่อ ปิดการศึกษา แต่ละหลักสูตร	-ไม่เกิดการติดเชื้อเป็นกลุ่ม ก้อนที่สัมพันธ์กับการเรียน การสอน -นท.ที่ติดเชื้อได้รับการส่งต่อ เพื่อรับการรักษาอย่าง ทันทีที่ -นท.มีความพึงพอใจต่อ กระบวนการดำเนินงาน	นท.

เมื่อวิเคราะห์ความสูญเสียเปล่าในกระบวนการ พบความสูญเสียเปล่าในด้านต่างๆดังแสดงในตารางที่ 2 โดยคณะกรรมการ IC ได้นำข้อขัดข้อง และข้อเสนอแนะ (After Action Review, AAR)นำมาปรับปรุงพัฒนาหนทางปฏิบัติในระหว่างและภายหลังการจบแต่ละหลักสูตร ตามแนวคิด PDSA อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 2 ความสูญเสียเปล่าที่เกิดขึ้นตามแนวคิด LEAN และกระบวนการแก้ไข

หัวข้อ	ความสูญเสียเปล่าที่เกิดขึ้น	กระบวนการแก้ไข
Defects	<ul style="list-style-type: none"> ● การค่านิยามระบุเกณฑ์ผู้สัมผัสเสี่ยงสูงไม่ชัดเจน ● นท.มีอาการระบบทางเดินหายใจแต่ตรวจ ATK ไม่พบ ในระยะแรกแต่มาพบภายหลัง 	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดทำค่านิยามระบุเกณฑ์ผู้สัมผัสเสี่ยงสูงโดย ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ● อนุญาตให้ นท.ที่ป่วยมีระบบทางเดิน หายใจแม้ว่าตรวจ ATK ไม่พบโดยอนุญาต ให้หยุดพัก 2 วัน
Waiting Time	<ul style="list-style-type: none"> ● นท.ที่ไม่มี HN รพ.ร.ร.6 ไม่สามารถลงทะเบียน จองคิวรักษาได้ ใช้เวลานานในการลงทะเบียน หน้างาน ● การรวบรวมผลแบบคัดกรองประจำสัปดาห์ ต้องรายงานผลมาที่ IC Manager คนเดียวทำ ให้ใช้เวลานานการรวบรวม 	<ul style="list-style-type: none"> ● ประสาน IC และ ARI รพ.ร.ร.6 ในการส่ง นท.เข้ารับการรักษา และ ขอคิวล่วงหน้า เพื่อรับการเข้าตรวจ ● ใช้กลุ่ม line ในแต่ละกลุ่มย่อยของ ห้องเรียน ในการ รวบรวมข้อมูล เพื่อลด ระยะเวลา
Non-Utilized Talent	<ul style="list-style-type: none"> ● นท.ที่รับการศึกษามีวิชาชีพแพทย์ พยาบาล นักเทคนิคการแพทย์ที่มีองค์ความรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> ● เชิญ นท.ที่รับการศึกษามีวิชาชีพแพทย์ พยาบาล นักเทคนิคการแพทย์ที่มีองค์ ความรู้ มาร่วมเป็น IC Team

Inventory	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนชุดตรวจ ATK ในการคัดกรองประจำสัปดาห์และในกรณีจำเป็นเร่งด่วน 	<ul style="list-style-type: none"> ประมาณการล่วงหน้าการใช้ชุด ATK ตามห้วงเวลาการศึกษา
Extra-processing	<ul style="list-style-type: none"> ระบบการลา ในกรณีติดเชื้อ หรือ สัมผัสเสี่ยงสูง นทน.ต้องแจ้งทั้ง กรมนักเรียน , IC manager, อาจารย์ประจำวิชา, อาจารย์ดูแลหลักสูตร 	<ul style="list-style-type: none"> เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ากลุ่ม line IC เพื่อทราบการดำเนินการ และเป็นไปในทิศทางเดียวกันในครั้งเดียว

ผลการดำเนินการ ไม่พบการระบาดเป็นกลุ่มก้อน (Cluster) ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้ที่เข้าเกณฑ์สัมผัสเสี่ยงสูง และผู้ป่วยติดเชื้อได้รับการตรวจ รักษาตามแนวทางของแผนเผชิญเหตุที่ได้ พัฒนาไว้ นายทหารนักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดกระบวนการของ รร.สร.พบ. ในระดับดีมาก (คะแนน 4.58 ± 0.6)

สรุป รร.เสนารักษ กรมแพทย์ทหารบก ได้จัดทำกรพัฒนากระบวนการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อและแผนเผชิญเหตุกรณีการระบาดไวรัสโคโรนา 2019 โดยปรับปรุงความสุญเปล่าที่เกิดขึ้น ตามแนวของ LEAN และ SIPOC Model และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามข้อขัดข้องและข้อเสนอแนะที่พบในแต่ละหลักสูตร และสถานการณ์การระบาดในประเทศ

ภาพกิจกรรม

การพัฒนากระบวนการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ และแผนเผชิญเหตุโควิด-19 สายพันธุ์โอมิครอน ในการจัดการฝึกศึกษา

4 Steps

ขั้นตอนที่ 1

แสงข้อตกลงใจ (Military Decision-Making Process)

3 พหุทางปฏิบัติ การเรียน ณ รร.สร.ทบ.

1. On Site นพท.ทุกนาย
2. On Site วนร. ชม.+โศภก.แสงฯ เฉพาะ นพท.ในพื้นที่ กทม.+โศภก.สอบเข้าโรงเรียนเสนาธิการฯ
3. On Line นพท.ทุกนาย

ตารางเรียนเรียน นพ. การเรียน ณ รร.สร.ท. (21 ก.พ. - 18 เม.ย.65)

วิชา	วันจันทร์	วันอังคาร	วันพุธ	วันพฤหัสบดี	วันศุกร์	วันเสาร์	วันอาทิตย์
PH1	3	3	2	3	1	3	
PH2							15.5
PH3							30

ประชุมเพื่อให้ได้ วิเคราะห์ภารกิจ พัฒนาการทางปฏิบัติ
วิเคราะห์บททางปฏิบัติ เพื่อให้มีการตกลงใจ และ การปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 2

จัดตั้งทีมเฉพาะกิจ (Infectious control team, IC) และมอบภารกิจ

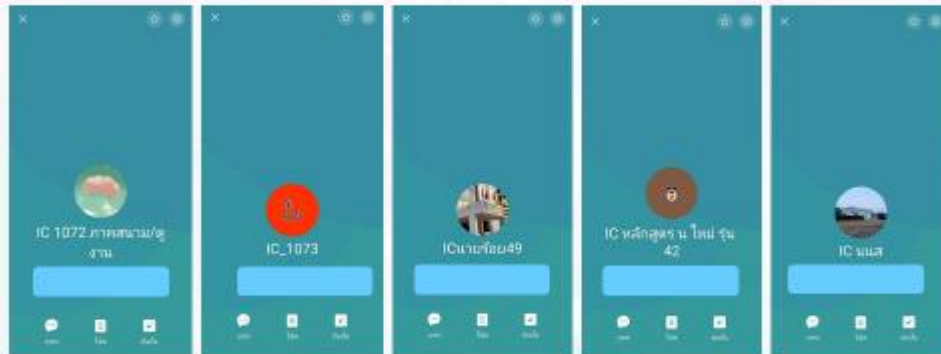

ทีมเฉพาะกิจ (Infectious control team, IC)

แบ่งมอบภารกิจ

นายทหารนักเรียน	แพทย์-พยาบาล	กรมนักเรียนและกองทัพน	แผนกสนับสนุน	อาจารย์ผู้ดูแลหลักสูตร
<ul style="list-style-type: none"> • สนองและทางวิชาการ • ประสานงานกับ IC manager • ประสานงานกับ นายทหารนักเรียน ในหลักสูตร 	<ul style="list-style-type: none"> • กำหนดมาตรการและแนวทาง • แบ่งกลุ่มเรียนฝึกแบบ Bubble • ออกแบบคัดกรองสอบสวนโรค • รวบรวมข้อมูลผู้ป่วยเสี่ยงสูง • ทำกลุ่ม Line คิดค้นอาการ • ทำแผนเผชิญเหตุ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประสาน IC Manager จัดกลุ่มการเข้าเรียนการเดินทางที่พักการฝึกภาคสนาม • ดำเนินการในเรื่องการลาเรียนกรณีป่วยสัมผัสเสี่ยงสูง 	<ul style="list-style-type: none"> • จัดเตรียมชุดตรวจ ATK ให้เพียงพอ • ทำความสะอาดจุดสัมผัสร่วม • จัดห้องเรียนห้องทานอาหารวันละ 1.5 เมตร 	<ul style="list-style-type: none"> • ปรับเปลี่ยนตารางสอนและจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคำแนะนำของ IC manager

ทีมเฉพาะกิจ (Infection control team, IC)

ตั้งคณะกรรมการ IC ของแต่ละหลักสูตรโดยประสานงานผ่านระบบสารสนเทศ “Line group”

ขั้นตอนที่ 3 มาตรการและแผนเผชิญเหตุ

- ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ วางแผนการดำเนินการ
- จัดสถานที่ ห้องเรียน ห้องรับประทานอาหาร ห้องพัก
- ให้ความรู้และอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรการ DMHTT
- แบ่งกลุ่มเป็น Bubble และ Small bubble
- การจัดทำแบบคัดกรองและตรวจ ATK
- จัดทำแผนเผชิญเหตุ ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง ผู้ป่วย
- สรุปแผนที่ความคิด (Mind Map)

ขั้นตอนที่ 3 มาตรการและแผนเผชิญเหตุ

ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ วางแผนการดำเนินการ

จัดห้องพักตามมาตรการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ

จัดห้องเรียนตามมาตรการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ

ขั้นตอนที่ 3 มาตรการและแผนเผชิญเหตุ

จัดสถานที่ ห้องรับประทานอาหาร และจัดอาหารเป็นชุดสำหรับบุคคล

จัดรับประทานอาหารเช้าโดยเว้นระยะห่าง 1.5 เมตร โดยจัดอาหารสำหรับบุคคล และงดการสนทนาระหว่างรับประทานอาหารเช้า เปิดหน้าต่างเพื่อให้อากาศถ่ายเท

ขั้นตอนที่ 3 มาตรการและแผนเผชิญเหตุ

จัดสถานที่ ห้องพัก

ห้องพัก รร.สมนารักษ์ โดยเว้นระยะห่างตามมาตรการฯ ห้องพักห้วงการฝึกภาคสนาม กองพันนักเรียนนายสิบ

ขั้นตอนที่ 3 มาตรการและแผนเผชิญเหตุ

การจัดทำแบบคัดกรองและตรวจ ATK ประจำสัปดาห์ผ่านระบบสารสนเทศ

The screenshots show a mobile application interface for weekly screening and ATK testing. The first screen is a registration form with fields for name, phone number, and email. The second screen is a daily screening form with checkboxes for symptoms like fever, cough, and sore throat. The third screen is an ATK testing form with a dropdown menu for the testing location and a button to submit the form.

กำหนดช่วงเวลา และกลุ่มงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจ ATK

ขั้นตอนที่ 3 มาตรการและแผนเผชิญเหตุ

การจัดทำแบบคัดกรองและตรวจ ATK ประจำสัปดาห์ผ่านระบบสารสนเทศ

กำหนดช่วงเวลา และกลุ่มงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจ ATK

ขั้นตอนที่ 3 มาตรการและแผนเผชิญเหตุ

แผนเผชิญเหตุกรณีสัมผัสเสี่ยงสูง (High Risk Contact: HRC)

แบบคัดกรอง เพื่อประเมินผู้สัมผัสเสี่ยงสูง

กลุ่ม Line ผู้สัมผัสเสี่ยงสูง เพื่อติดตามอาการและให้คำแนะนำ

แบบคัดกรองประจำวันเพื่อประเมินผู้สัมผัสเสี่ยงสูง ในห้างกักตัว

แบบคัดกรองเพื่อประเมินผู้สัมผัสเสี่ยงสูง และแนวปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 4 ทบทวนหลังการปฏิบัติ

แบบประเมินความพึงพอใจการบริหารจัดการโรค โควิด-19 ในหลักสูตร

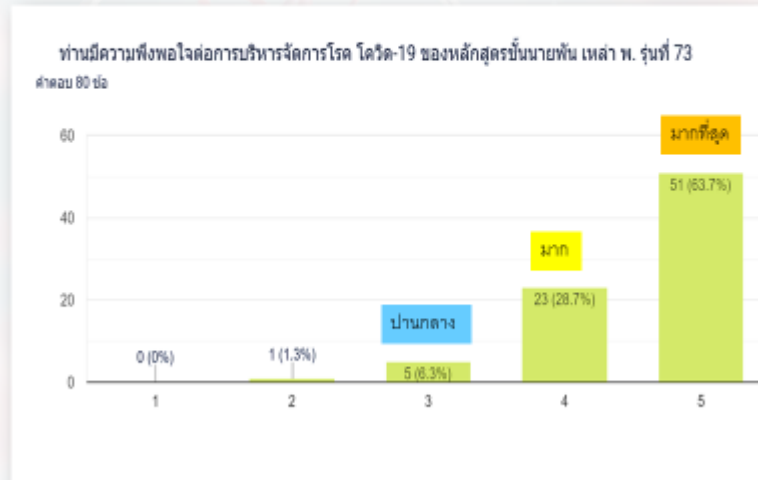

รวบรวมปัญหาและข้อขัดข้องที่พบ จากแบบประเมินความพึงพอใจ และวางแผนทางการแก้ไข

ขั้นตอนที่ 4 ทบทวนหลังการปฏิบัติ

ผลการประเมินความพึงพอใจการบริหารจัดการโรค โควิด-19

การจัดการฝึกศึกษา โรงเรียนเสนารักษ์ กรมแพทย์ทหารบก

